

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

SOTSIOLOGIK MA'LUMOTLARNI QAYTA ISHLASH VA TAHLIL
QILISH
fanining

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi	300 000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi	310 000 – Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar
Ta'lim yo'nalishi	60311000 – Sotsiologiya

Toshkent – 2025

Fan/modul kodi SMQB 310		Fan/modul turi majburiy	Ta'lim tili o'zbek		Ishlab chiqilgan o'quv yili 2025/2026					
Semestr	Har bir semestrda fan/modulning nomi	ECTS - Kreditlar	Haftalik dars soatlari	O'quv mashg'ulotlari (soat)					Mustaqil ta'lim (soat)	Jami (soat)
				Jami:	ma'ruza	seminar	amaliy	Kurs ishi Laboratoriya		
5	Sotsiologik ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilish	6	4	60	30	-	30	120	180	
6	Sotsiologik ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilish	4	4	60	30	-	30	60	120	
	Jami:		120					180	300	

2.	I. Fanning mazmuni Bugungi kunda dunyo mamlakatlari taraqqiyotida sotsiologik ma'lumotlarsiz tasavvur qilish qiyin. Dunyoda arenalarida sodir bo'layotgan nizolarni prognoz qilishda, ularni o'z vaqtida oldini olishda sotsiologik tadqiqotlarning o'rni beqiyos. Sotsiologiya sohasining rivojlanishi, albatta sotsiologik tadqiqotlar nazariyani boyitadigan va ijtimoiy jarayonlarni tartibga solish mexanizmlarini ishlab chiqishga imkon beradigan sotsiologik tadqiqotlar rivojlanishini ham anglatadi. Sotsiologik tadqiqotlar statistik ma'lumotlarni aholining qiziqishlari va xususiyatlari, insonlarning shaxsiy fikrlari va kayfiyatlari, kelajak uchun hayot rejalari, hayot darajasi va sifati to'g'risidagi ma'lumotlar bilan to'ldiradi. Sotsiologik tadqiqotlar sotsiologik bilimlarni kengaytirishga, dastlabki kognitiv vaziyatni tavsiflashga, farazlarni ishlab chiqishga, texnika vositalarini qo'llashga, tadqiqot hisobotlarining to'liqligiga va hokazolarga qaratilgan yo'nalish bu, ma'lumotlarni qayta ishlash yo'nalishidir. «Sotsiologik ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilish» fani talabalarga empirik ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilishda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish sohasida nazariy bilimlarni, keyinchalik amaliyotda qo'llash bilan, shuningdek kasbiy faoliyatda sotsiologik ma'lumotlarini qayta ishlash usullarini taqdim etish uchun xizmat qiladi. II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 5 semestr 1-mavzu. Empirik ma'lumotlar strukturasi Empirik sotsiologiyadan ma'lumotlarni tahlil qilish metodologiyasigacha. Empirik sotsiologiya. Sotsiologik tadqiqotlarda ma'lumotlarni tahlil qilish
----	---

metodologiyasi. Sotsiologik ma'lumotlar atamalardan foydalanishning noaniqligi (metodologiya, tahlil, usul, rasmiylashtirish, operatsion). Mantiqiy va matematik rasmiylashtirish tushunchasi. Empirik sotsiologlarda statistik va gumanitar yondashuvlar (an'analar, paradigmalarni mavjudligi uchun asoslar. Ob'ekt xususiyatlarini o'rganish modeli. Empirik ma'lumotlar turlari. Axborot turlarini ta'kidlash uchun asoslar. Axborot turlari: davlat statistikasi; "oddiy" tuzilma so'rovnomalari orqali olingan ma'lumotlar; "murakkab" tuzilma so'rovnomalari orqali olingan ma'lumotlar; vaqt byudjetidan foydalanish to'g'risidagi ma'lumotlar; matnli ma'lumotlar. Sotsiologik ma'lumot manbalari. Tahlil ob'ektlari. Axborot mavjudligining shakllari. Axborot turlari va maqsadlari, ularga erishish uchun u yoki bu tur ishlatilishi. 2-mavzu. O'lov ma'lumotlarni qayta ishlash jarayonining asosiy qismi sifatida O'lov tushunchasi. O'lov va tahlilning o'zaro bog'liqligi. O'lov tushunchasi. Nominal, tartibli, "metrik" tarozilar. Kodlash sifatida o'lov. O'lovning daliliy va jismoniy turi. Sotsiologik "nol" muammosi. Sotsiolog kodeksi. 3-mavzu. Mantiqiy va analitik indekslar Bilvosita o'lov. Indeksni o'lov usuli sifatida va empirik ma'lumotlarni tahlil qilishning ajralmas qismi sifatida qurish. Mantiqiy kvadrat. Mantiqiy to'rtburchak. Analitik indekslarni shakllantirish uchun asos sifatida tartib shakllari. Umumiy baholash shakllari. Vaqt byudjetidagi indekslar. Davlat statistikasidagi indekslar. Matn ma'lumotlaridagi indekslar. 4-mavzu. Ijtimoiy munosabatni o'lov Lui Terstoun shakllari, Emiri bogardus shakllari. Lui Gutmann shakllari. Lui Terstoun va Laykert shakllarining o'lov va farqli tomonlari. Lui Gutman va Bogardus shakllarining o'lov va farqli tomonlari. 5-mavzu. Tartiblash tahlilining ajralmas qismi sifatida Tartiblash ob'ektlari. Tartiblashning asosi. Bogliq tartib. Tartiblash tahlilining ajralmas qismi sifatida. Tartiblash o'lov texnikasi sifatida. To'g'ridan-to'g'ri tartiblash. Lui Terstounning juftlik taqqoslash usuli. Transzitivlik xususiyati. Tartiblash modellarini taqqoslash. 6 semestr 1-mavzu. Statistik tahlil Statistik ma'lumotlar bilan ishlash. Ma'lumotlarning turlari va xususiyatlari. Shkalalar. Ma'lumotlar bilan ishlashda: fayllarni birlashtirish, o'zgaruvchilarni hisoblash, funktsiyalar, ma'lumotlarni o'zgartirish, qiymatlarni transkoding va saralash, kuzatuvlar va o'zgaruvchilarni ko'chirish, kuzatuvlarni tanlash, ma'lumotlar faylini ajratish, ma'lumotlarni yig'ish. Statistik yozmalar. Birlamchi ma'lumotlarni tahlil qilish. Yozma statistik parametrlar. Chastotalar.	3
--	----------

2-mavzu. Korrelyatsion va regression tahlillar X-kvadrat mezon. Ikki yoki undan ortiq nominal o'zgaruvchilarning munosabatlari tahlil qilishda solishtirma jadvalardan foydalanish. Gipotezani sinash. Korrelyatsion bog'liqlik. Korrelyatsiya diagrammasi. Jift chiziqli regressiya. Ko'p chiziqli regressiya. Chiziqli bo'lmagan regressiya. Mantiqiy regressiya. Logarifm.	3-mavzu. Faktor (Omili) tahlili Faktor tahlil tushunchasi. Factor tahlilini bajarish tartibi. Sotsiologiya sohasida faktor tahlilini qo'llash misoli. Faktor tahlilini o'tkazish tartibi. Kaiser kriterisi yoki xususiy qiymatlar kriteriyasi. Muhimlik mezon.	4-mavzu. Klaster tahlili Klaster tahlili. Klaster tahlili diagrammasi. Klasterlarning o'xshashlik o'lchovlari. Ieraxik klasterlash.	5-mavzu. Ma'lumotlarni qayta ishlash natijalarini vizuallashtirish Ma'lumotlarni vizuallashtirish. Jadval. Gistogramma. Diagramma. Interaktiv jadvallar. Ma'lumotlarni jadval ko'rinishiga keltirish. Analitik hisobotlar uchun natijalarni taqdim etish shaklini tanlash. Hisoblash natijalarini taqdim etish uchun ekran proektsiyasining dasturiy vositalari.	6-mavzu. Sotsiologik tadqiqotning texnik hisoboti Sotsiologik tadqiqotning texnik hisobotining tartib qoidalari. Taxnik hisobot turlari. Sotsiologik tadqiqotlarning texnik hisoboti mazmun mohiyati.	7-mavzu. Ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilishda yakunlovchi hisobotlar Sotsiologik tadqiqotning umumiy hisobotini tayyorlash. Adabiyotlarni tahlil qilish. Olingan ma'lumotlar bilan ishlash. Miqdoriy va sifatli tadqiqotlarda hisobotlarni shakllantirish.	III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar <i>Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</i> 5-semestr (Sotsiologik tadqiqotlarda ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilish jarayonining nazariy asoslari) 1. Empirik ma'lumotlar strukturasi 2. Ma'lumotlarni qayta ishlash jarayonida o'lchov 3. Axborot turlari va maqsadlari 4. Ma'lumotlarni kodlash 5. Mantiqiy va analitik indekslar 6. Davlat statistikasidagi indekslari bilan ishlash 7. Ijtimoiy munosabatni o'lchash 8. O'lchov va tahlilning o'zaro bog'liqligi 9. Lui Testoun va Laykert shkalasi 10. Lui Gutman va Bogardus shkalasi
--	---	--	---	--	---	---

11. Tartiblash tahlilining ajralmas qismi sifatida 12. Tartiblash o'lchov texnikasi 13. Tartiblash modellari 14. Lui Testounning juftlik taqqoslash usuli 15. Tartiblash modellarni taqqoslash 6-semestr (Sotsiologik tadqiqotlarda ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilish jarayonining amaliy jarayoni) 1. Ma'lumotlarni statistik tahlil qilish asoslari. 2. Ma'lumotlar bazasi bilan ishlash 3. Korrelyatsion va regression tahlillar 4. X-kvadrat mezonini aniqlash 5. Gipotezani sinash 6. Faktor (Omili) tahlili 7. Klaster tahlili 8. Ma'lumotlarning vizual shakli 9. Analitik hisobotlar uchun natijalarni taqdim etish shaklini tanlash mezon 10. Ma'lumotlarning gistogramma, diagramma shakllari 11. Sotsiologik tadqiqotlarda interaktiv jadvallar 12. Analitik hisobotlar uchun natijalarni taqdim etish shaklini tanlash 13. Hisoblash natijalarini taqdim etish uchun ekran proektsiyasining dasturiy vositalari 14. Sotsiologik tadqiqotning texnik hisobotini ishlab chiqish 15. Ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilishda yakunlovchi hisobotlar 16. Taklif tavsiyalarni ishlab chiqish strategiyasi	IV/ Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar <i>Mustaqil ta'limni tashkil etishda fan xususiyatidan kelib chiqqan holda ma'ruza, amaliy, seminar, laboratoriya mashg'ulotlari mavzularidan chetlashmagan holda Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazir-ligining 2022-yil 30-maydagi 02/35-30/05-49-son xati bilan tavsiya etilgan "OTMlarda kredit-modul tizimida talabalarning mustaqil ta'limni tashkil etish va nazorat qilish bo'yicha Yo'riqnomasi"ning 5-bandiga asosan shakllantirildi.</i> Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular: 5-semestr. (Sotsiologik tadqiqotlarda ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilish jarayonining nazariy asoslari) 1. Empirik ma'lumotlar turlari 2. Sotsiologik tadqiqotlarda ma'lumotlarni tahlil qilish metodologiyasi 3. Ma'lumotlar bilan ishlash texnikasi 4. Ma'lumotlarni mantiqiy va matematik rasmiylashtirish 5. Ma'lumotlarning turlari va xususiyatlari 6. O'lchov va tahlilning o'zaro bog'liqligi 7. Sotsiolog kodeksi. 8. Indeks-larni o'lchash usuli sifatida 9. Mantiqiy va analitik indekslar 10. Davlat statistikasidagi indekslar 11. Umumiy baholash shkalasi 12. Tahlil bog'liqligi 13. Dispersiyani bir faktorli tahlil qilish 14. Miqdoriy ma'lumotlarni kodlash usullari 15. Yuzma - yuz intervyu (face-to-face) ma'lumotlarini qayta ishlash 16. Kabinet so'rov-lari (Desk Research) ma'lumotlarini qayta ishlash 17. Miqdoriy va sifatli tadqiqot metodlarida ma'lumotlar bazasini shakllantirish
---	---

18. Ma'lumotlarni kodlashda dasturiy fayllar bilan ishlash	
19. Ma'lumotlarni kodlashda SPSS dasturi bilan ishlash	
20. Ma'lumotlar bazasi, platformalar bilan ishlash	
6-semestr. (Sotsiologik tadqiqotlarda ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilish jarayonining amaliy jarayoni)	
1. Statistik ma'lumotlar bilan ishlash	
2. Yozma ta'riflovchi statistik parametrlar	
3. Shkalalar va uning turlari	
4. X - kvadrat mezon	
5. Faktori tahlil jarayoni	
6. Faktor tahlili uchun kerakli ma'lumotlarni ajratib olish	
7. Mantiqiy regressiya. Logarifm	
8. Klaster tahlili.	
9. Sotsiologiya sohasida faktor tahlilini qo'llash misoli	
10. X-kvadrat mezonini aniqlash	
11. Gipotezani sinash	
12. Ma'lumotlarning vizual shakliga keltirish	
13. Ma'lumotlarni jadval ko'rinishiga keltirish	
14. Sotsiologik tadqiqotning texnik hisoboti	
15. Ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilishda yakunlovchi hisobotlar	
16. Analitik hisobotlar uchun natijalarni taqdim etish shaklini tanlash	
17. Taklif tavsiyalarni ishlab chiqish strategiyasi	
Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan to'plashlar:	
1. Seminar, amaliy va laboratoriya mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rish va vazifasi topshiriqlarni bajarish;	
2. Berilgan mavzular bo'yicha o'qituvchi rahbarligida ilmiy-ijodiy ishlanmalar tayyorlash;	
3. Berilgan manbalar asosida tarjima ishlarni amalga oshirish;	
4. Berilgan manbalar asosida portfolio tayyorlash;	
5. Berilgan mavzular bo'yicha kurs ishini bajarish.	
KURS ISHI MAVZULARI (6-semestr)	
1. Sotsiologik ma'lumotlarni qayta ishlash jarayonining nazariy asoslari.	
2. Miqdoriy va sifatli tahlil usullarining qiyosiy tahlili.	
3. Sotsiologik tadqiqotlarda kodlash va shkalalash nazariyasi.	
4. Ijtimoiy ma'lumotlarni guruhlash va tizimlashtirishning metodologik asoslari.	
5. Regressiya va korrelyatsiya tahlilining sotsiologiyadagi nazariy ahamiyati.	
6. Sotsiologik tadqiqotlarda representativlik va ishonchlik masalalari.	
7. Kontent-tahlil natijalarini miqdoriy tahlil bilan uyg'unlashtirish nazariyasi.	
8. Ijtimoiy jarayonlarni tahlil qilishda statistik usullarning ilmiy asoslari.	
9. Sotsiologik ma'lumotlarning sifatini ta'minlash nazariy mezonlari.	
10. Axborot jamiyatida ma'lumotlar tahlili metodologiyasining rivojlanishi.	
11. Talabalar o'rtasidagi ijtimoiy munosabatlar bo'yicha so'rov natijalarini qayta ishlash va tahlil qilish.	
12. Oila va nikoh masalalariga oid sotsiologik ma'lumotlarni tahlil qilish (amaliy tadqiqot asosida).	
13. Yoshlar ishsizligiga oid ma'lumotlarni qayta ishlash va jadvallarda taqdim etish.	
14. Aholi salomatligi haqidagi so'rov natijalarini SPSS dasturida tahlil qilish.	
15. Jamoatchilik fikrini Excel orqali jadval va diagrammalarda ifodalash.	
16. Ijtimoiy tarmoqlarda yig'ilgan ma'lumotlarni tahlil qilish.	
17. Talabalarning ta'limga munosabati bo'yicha so'rov ma'lumotlarini qayta ishlash.	
18. Qishloq va shahar aholisi munosabatlarini miqdoriy ma'lumotlar orqali taqqoslash.	

19. Axborot resurslaridan foydalanish odatlarini tahlil qilish (amaliy tadqiqot).	
20. Xotin-qizlar ijtimoiy faolligiga oid ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilish.	
21. Yoshlar ma'naviy qadriyatlarini bo'yicha so'rov ma'lumotlarini tahlil qilish.	
22. Iqtisodiy kutimlar va turmush darajasi haqida aholi fikrini tahlil qilish.	
23. Ijtimoiy tenglik va imkoniyatlar masalasiga oid tadqiqot ma'lumotlarini qayta ishlash.	
24. Ta'lim sifatini baholash bo'yicha so'rov natijalarini tahlil qilish.	
25. Ekologiya va atrof-muhitga munosabat bo'yicha sotsiologik ma'lumotlarni qayta ishlash.	
26. Big Data texnologiyalaridan foydalanib sotsiologik ma'lumotlarni tahlil qilish imkoniyatlari.	
27. Mashinaviy o'rganish (Machine Learning) usullarining sotsiologiyada qo'llanilishi.	
28. Ijtimoiy tarmoqlardagi ma'lumotlarni tekst mayningi (Text Mining) orqali tahlil qilish.	
29. Zamonaviy vizualizatsiya dasturlaridan (Tableau, Power BI) foydalanib ma'lumotlarni taqdim qilish.	
30. Onlayn so'rov platformalarida (Google Forms, SurveyMonkey) yig'ilgan ma'lumotlarni tahlil qilish.	
31. Ijtimoiy jarayonlarni prognoz qilishda intellektual dasturiy vositalardan foydalanish.	
32. Sun'iy intellekt asosida ijtimoiy ma'lumotlarni tahlil qilishning imkoniyatlari va istiqbollari.	
33. Cloud-texnologiyalarda sotsiologik ma'lumotlarni qayta ishlash va saqlash.	
34. Geoaxborot tizimlari (GIS) asosida sotsiologik ma'lumotlarni tahlil qilish.	
35. Ijtimoiy media tahlilda neyron tarmoqlardan foydalanish.	
36. Natural Language Processing (NLP) orqali ijtimoiy fikrni tahlil qilish.	
37. Real-time monitoring platformalarida jamoatchilik fikrini kuzatish va tahlil qilish.	
38. Big Data orqali aholi migratsiya jarayonlarini tahlil qilish.	
39. Blockchain texnologiyalaridan foydalanib sotsiologik ma'lumotlarning ishonchligini ta'minlash.	
40. Digital ethnography: raqamli muhitda ijtimoiy ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilish.	
3. V. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)	
- Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: - ilmiy-texnik hujjatlarini, ilmiy hisobotlarni tayyorlash va tayyorlashda ishtirok etish, potentsial auditoriyaning xususiyatlarini hisobga olgan holda tadqiqot natijalarini taqdim etish; - ijtimoiy muammolarni hal etishda mustaqil ravishda tadqiqot konsepsiyasini shakllantirish, tadqiqot tanlovini amalga oshirish, dala tadqiqotlarini tashkil qilish; - tahliliy qarorlar, ekspert xulosalari va tavsiyalarini tayyorlash uchun ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilish; - ilmiy va ilmiy-amaliy tadqiqotlar, tahliliy va konsalting faoliyatida ishtirok etish uchun asosiy nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar va ko'nikmalardan foydalanish qobiliyati ko'nikmalariga ega bo'lish. - Fanni o'zlashtirish natijasida talaba quyidagi bilimlarga ega bo'lishi lozim: - sotsiologiyada ma'lumotlarni tahlil qilishning asosiy turlari va tamoyillarini bilish; - belgilangan tadqiqot vazifalariga mos keladigan ma'lumotlarni tahlil qilish usulini tanlay olish; - sotsiologiyada ma'lumotlarni tahlil qilishda kompyuter texnologiyalari haqida bilimlarga ega bo'lish lozim. «Sotsiologik ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilish» fanini o'zlashtirish natijasida talaba quyidagi kasbiy kompetensiyalariga ega bo'lishi kerak: - axborotni idrok etish, umumlashtirish, tahlil qilish, maqsadni belgilash va unga erishish yo'llarini tanlash qobiliyati; - tashkiliy va boshqaruv vazifalarini, shu jumladan bevosita faoliyat doirasidan tashqarida	

Talabalar bilimni baholash mezonlari: Oraliq nazorat (5 va 6 semestr uchun) semestr davomida ishchi fan dasturining tegishli bo'limi tugatgandan keyin talabning bilim va amaliy ko'nikmalarini baholash maqsadida o'quv mashg'ulotlari davomida o'tkaziladi. O'quv reja da belgilangan 1 – 6 mavzular asosida birinchi oraliq nazorati ishi <i>yo'zma</i> shaklida o'tkaziladi. Birinchi oraliq nazorat ishi 3 tadan savollardan iborat variantlar asosida o'tkaziladi. <i>Ikkinchi oraliq</i> nazorat ishi talabalar o'quv semestr davomida seminar mashg'ulotlari bo'yicha fanni o'zlashtirganlik baholari va qo'shimcha savollarga berilgan javoblar asosida umumlashtiriladi Oraliq nazorat uchun savol variant (namuna uchun) 1 variant 1. Sotsiologik tadqiqotlarda ma'lumotlarni tahlil qilish metodologiyasi. 2. Miqdoriy tadqiqot metodlarida ma'lumotlar bazasini shakllantirish. 3. Laykerti shkalasi Yakuniy nazorat: 5, 6 semestrlar uchun yo'zma shaklida o'tkaziladi. Izoh: yakuniy nazorat ishi 5, 6 semestrdan talabalar 3 ta savoldan iborat variant asosida yo'zma nazorat ishini topshiradi Yakuniy nazorat uchun savol variant (namuna uchun) 1 variant 1. Ijtimoiy munosabatlari o'lcashi. 2. Factor tahlilini bajarish tartibi. 3. Emiri Bogardus shkalasi.	5 (a'lo) baho - talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda; 4 (yaxshi) baho - talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda; 3 (qoniqarli) baho - talaba olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda; 2 (qoniqsiz) baho - talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning mohiyatini tushunmaydi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda baholar bilan baholanadi. Asosiy adabiyotlar 1. Xusanova X.T. Sotsiologik tadqiqotlar metodologiyasi, metodi va texnikasi. Electron o'quv qo'llanma. – Toshkent: O'zMU, 2025. 1 Gb. Qo'shimcha adabiyotlar 1. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – Toshkent. O'zbekiston nashriyoti, 2017. 2. Бююль А. SPSS: искусство обработки информации : пер. с нем. / А. Бююль, П. Цефель. – М.: DiaSoft, 2005. – 608 с. 3. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности. – М.: Омега-Л, 2008. – 567 б 4. Горшков М. К. Прикладная социология : методология и методы : учеб. пособие / М. К. Горшков, Ф. Э. Шергич. – М.: Альфа-М; ИНФРА-М, 2011. – 414 с. 5. Крыштановский А. О. Анализ социологических данных / А. О. Крыштановский. – М.: ГУ ВШЭ, 2006. – 283 с. 6. Морено Дж. Социометрия: экспериментальный метод и наука об обществе. – Москва, 2001.
---	--

bo'lganlarni hal qilish uchun keng qamrovli ijtimoiy ma'lumotlarni to'plash, qayta ishlash va talqin qilish usullaridan foydalanish; • kasbiy faoliyatda fanlarining asosiy qonunlaridan foydalanish, nazariy va eksperimental tadqiqotlarni matematik tahlil qilish va modellash usullarini qo'llash kompetensiyalariga ega bo'lishi kerak. VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: Referat - Muayyan ilmiy (o'quv-tadqiqot) mavzuni nazariy tahlil qilish natijalarining qisqacha yo'zma xulosasi bo'lgan talabning mustaqil ishi mahsuloti, unda talaba o'rganilayotgan muammoning mohiyatini ochib beradi, shuningdek, mavzu bo'yicha o'z nuqtai nazarini izhor qiladi; Esse - qo'yilgan muammoning mohiyatini yo'zma ravishda ifodalash qobiliyatini baholash, tegishli fanning tushunchalari va analitik vositalaridan foydalanish holda ushbu muammoni mustaqil ravishda tahlil qilish va umumlashtiruvchi xulosalar chiqarish imkonini beradigan vosita; Individual yoki guruh loyihasi - bir qator o'quv va tadqiqot vazifalarini rejalashtirish va bajarish natijasida olingan yakuniy mahsulot. Analitik, tadqiqotchilik, amaliy va ijodiy fikrlash qobiliyatlarining rivojlanish darajasini baholash imkonini beradi. Yakka tartibda yoki talabalar guruhi tomonidan bajarilishi mumkin Keys vazifa (inglizcha case — holat, vaziyat) amaliy muammoli vaziyatlar — muayyan hodisa yoki hodisalar ketma-ketligi bilan bog'liq bo'lgan holatlar tahliliga asoslangan o'qitish usuli. Talabadan berilgan muammoni hal qilish uchun zarur bo'lgan haqiqiy kasbiy yo'naltirilgan vaziyatni tushunish talab qilinadigan muammoli vazifa. Keyslarning turlari: illyustrativ, tahliliy, qaror qabul qilish bilan bog'liq turlardan foydalanish maqsadga muvofiq; Ishlarning portfoliosi - Mavzu yoki modul doirasidagi muammoni hal qilishning maqsadlari, jarayoni va natijasini aks ettiruvchi talaba ishlarning maqsadli majmuasi; Infografiika - axborot, raqamli ma'lumotlar va bilimlarning grafik tasviri; Multimedia taqdimoti - multimedia texnologiyalaridan foydalanish holda o'quv materiallari, o'quv topshiriqlar mazmunini taqdim etish; Taqdimot-hisobot - ma'ruza tuzilishiga qarab mantiqiy o'zaro bog'langan bir nechta fragmentlar ko'rinishidagi ma'nuzaning multimedia taqdimoti. Talabalar samarali o'qitish tajribasi va o'quv jarayonini tashkil etishda innovatsion yondashuvlarni qo'llash qobiliyati; Guruhlarda ishlash - talabalar guruhlariga bo'linib korxona, tashkilotning sotsial qiyofasi, muammoli vaziyatlari bo'yicha sotsiologik tadqiqot jarayonini tashkillashtiradi, talabada jamiyat muammolari bo'yicha jamoaviy ishini tashkil qilish, jamoa a'zolarining birdamligi, ish jarayonini rejalashtirish, vazifalarni taqsimlash, jamoa strategiyasi, analitik tahlil qobiliyatini shakllantiradi. Amaliy seminar mashg'ulotlari - talabalar fan doirasida amaliy mashg'ulotlarni, fan yuzasidan brikirtilgan tashkilotlarda loyiha asosida ishlarni amalga oshirish va ushbu ishlarni amalga oshirish asosida tadqiqot loyihasini bajaradi.	VII. Talabalar kreditlarni olish tartibi O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrda 824-sonli qarori bilan tasdiqlangan "OTMlarda o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to'g'risida"gi nizomga asosan «Sotsiologik ma'lumotlarni qayta ishlash va tahlil qilish» fanidan 300 soat o'quv yuklamasini o'zlashtirgan, fan dasturi (sillabus)da belgilangan baholash tartibiga ko'ra <i>ijobiy baholani</i> kasbiy kompetensiyalarni yetarli darajada egallagan talabaga 5,6 – semestrlari uchun 10 kredit beriladi. Talaba belgilangan ta'lim olish natijalariga erisha olmagan taqdirda kreditlar berilmaydi. Talabalar bilimni baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom talablari asosida belgilanadi.
---	--

7. Добренков В. И. Кравченко А. И. Фундаментальная социология. Т.3. Методика и техника исследования. – М.:INFRA-M, 2009. – 768 б. Axborot manbaalari 1. http://ziyo.net/ 2. www.gallup.com	
7. Fan dasturi Universitet Kengashning 2025-yil ___-avgustdagi ___sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.	
8. Kafedra mudiri: Aslonov I. <i>[Signature]</i> Alisher Navoiy nomidagi TDO'TAU, «Psixologiya va sotsiologiya» kafedrası mudiri, psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent	
9. Fan/modul uchun mas'ullar: Fayzieva F. <i>[Signature]</i> Alisher Navoiy nomidagi TDO'TAU, «Psixologiya va sotsiologiya» kafedrası, sotsiologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) Kadirova X. <i>[Signature]</i> Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti, «Ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrası» dotsenti sot.f.b.f.b (PhD)	
Taqrirlash: Akramov X. <i>[Signature]</i> Alisher Navoiy nomidagi TDO'TAU, «Psixologiya va sotsiologiya» kafedrası v.b., dotsent Xusanova X.T. <i>[Signature]</i> O'zMU «Sotsiologiya» kafedrası dotsenti, sotsiologiya fanlari doktori (DSc)	

University Rankings 2025: 40 (o'rinda). QS World University Rankings 2026: 42-
(dunyo bo'yicha o'rini) (QS World University Rankings by Subject):
<https://www.topuniversities.com/universities/university-queensland>